

STUDIEWIJZER

Maatwerk traject The Bookie Praktijkdiploma Belastingrecht

Copyright Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht (Stichting PDB).

Hoewel aan de samenstelling van de literatuur de uiterste zorg is besteed, kan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheid niet worden ingestaan en aanvaardt Stichting PDB geen aansprakelijkheid.

Voorwoord

In deze studiewijzer tref je informatie aan over jouw maatwerkopleidingstraject binnen The Bookie van de opleiding Praktijkdiploma Belastingrecht.

Deze studiewijzer is bedoeld om je zo goed mogelijk voor te bereiden op de opleiding. Je treft informatie aan over:

- de "verplichte" onderdelen belastingrecht van de incompany opleiding binnen The Bookie;
- het examen Praktijkdiploma Belastingrecht;
- de literatuur en oefenopdrachten per les;
- de exameneisen en procedure voor inschrijving.

Kennis van de structuur en systematiek van de wet- en regelgeving is belangrijk. Het is niet de bedoeling dat je de wetteksten of artikelen uit je hoofd kent. Belangrijk is dat je weet waar je informatie kunt vinden en welke samenhang er is tussen de diverse wetten, wetsartikelen en de intern te raadplegen bronnen.

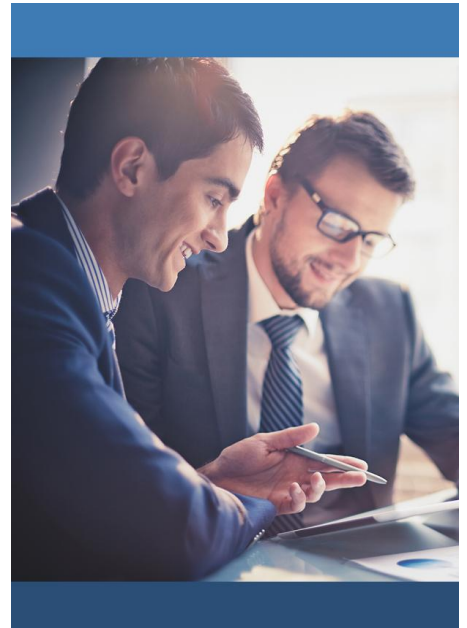
NB: De belastingwettenbundel is toegestaan tijdens het examen.

Wij wensen je een leerzame en succesvolle opleiding toe!

Met vriendelijke groet,

Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht (Stichting PDB)

Jan van der Hilst
Opleidingscoördinator

Hoofdstuk 1 Algemeen

- De incompany opleiding binnen The Bookie bestaat uit 2 belangrijke onderdelen:
 - Boekhouden
 - Belastingrecht

Deze studiewijzer bevat het lesplan voor het onderdeel **belastingrecht**. De structuur en volgorde van de onderwerpen van de incompany opleiding wijkt af van de reguliere praktijkopleiding belastingrecht. Daarnaast zijn er onderdelen die geen onderdeel uitmaken van de incompany opleiding binnen The Bookie, maar wel onderdeel uitmaken van de verplichte lesstof voor het examen Praktijkdiploma Belastingrecht.

- In deze studiewijzer wordt daarom allereerst de lesstof en studiemateriaal van de verplichte onderdelen van de incompany opleiding binnen The Bookie opgesomd en toegelicht.
- Alle lesstof en studiemateriaal van de praktijkopleiding belastingrecht is te vinden in onze digitale leeromgeving "Mijn PDB". Hierbij zijn voor iedere les meerdere screencasts en toetsvragen opgenomen die de belangrijkste onderwerpen bevatten.

Studeerinstructies

- Binnen de incompany opleiding maken we gebruik van literatuur, de wettenbundel, de digitale leeromgeving "mijn PDB" en de vooraf geplande online vragenuurtjes met een van onze docenten. De opleiding bestaat voor een groot deel uit zelfstudie, succes is daarmee grotendeels afhankelijk van jullie inzet en motivatie.
- Tijdens de online vragenuurtjes behandelt de docent op hoofdlijnen de belangrijkste lesstof en de door jullie aangeleverde vragen, onduidelijkheden etc. Daarnaast zullen praktijkcasussen behandeld worden. Belangrijk om vragen, onduidelijkheden of specifieke onderwerpen waar aanvullende uitleg gewenst is, vooraf toe te sturen naar info@stpdb.nl

Lesprogramma

In de digitale leeromgeving "Mijn PDB" is de totaal verplichte lesstof van de reguliere opleiding Praktijk Diploma Belastingrecht verdeeld in zes lessen, ieder met een eigen onderwerp:

	Onderwerp
Les 1	Inleiding recht en belastingrecht
Les 2	Inkomstenbelasting raamwerk
Les 3	Inkomstenbelasting winst uit onderneming en loonbelasting
Les 4	Vennootschapsbelasting
Les 5	Omzetbelasting
Les 6	Integrale toepassing alle onderwerpen

De opzet van de incompany opleiding binnen The Bookie kent een andere opbouw en focus dan de hierboven genoemde totale lesstof van Praktijkdiploma Belastingrecht. In hoofdstuk 2 van deze studiewijzer wordt deze nader toegelicht.

Lijst verplichte en optionele literatuur

Binnen de opleiding wordt gebruik gemaakt van literatuur. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen verplichte en optionele literatuur.

Verplichte literatuur:

- Praktisch Belastingrecht 2025/2026, Auteur: C.J.M. Jacobs, Uitgeverij: Convoy EAN 9789463174992
- Stichting PDB: Reader (inleiding recht), uitgave in eigen beheer
- Pocket Belastingwetten 2025 of 2026, Uitgeverij: Kluwer, EAN 9789013178715

Optionele literatuur:

- Fiscaal memo 2025 of 2026, uitgeverij: Kluwer, EAN 9789013178135

- Privaatrechtelijke wetteksten, Wetteksten Hoger Onderwijs 2025/2026, uitgeverij: Noordhoff Uitgevers, EAN 9789001048556

In de lesstof worden doorlopend (fiscale) wetsartikelen benoemd of naar verwezen. Het is handig om deze wetsartikelen te kunnen vinden, interpreteren en toepassen. De hierboven verplichte Pocket Belastingwetten mag op het examen worden gebruikt. Om deze reden gebruiken wij tijdens de opleiding de wettenbundel en adviseren we jullie hier ook mee te leren werken. Binnen The Bookie hebben jullie toegang tot Inview van Wolters Kluwer (via NOAB). Binnen deze omgeving worden veel (fiscale) onderwerpen die ook in de opleiding belangrijk zijn, nader toegelicht. De onderwerpen worden hierin uitgelegd, onderbouwd en met voorbeelden ingekleed. Ook is telkens de achterliggende wetgeving (die ook in de pocket belastingwetten is opgenomen), terug te vinden.

Hoofdstuk 2 Opbouw incompany The Bookie / lesstof

De incompany opleiding, onderdeel belastingrecht binnen The Bookie kent zoals aangegeven een eigen structuur en opbouw. Hierin zijn niet alle onderdelen van de reguliere Praktijkopleiding belastingrecht opgenomen. De incompany opleiding, onderdeel belastingrecht is opgebouwd uit 5 modules, hieronder een overzicht:

- Module 1: Raamwerk belastingrecht
- Module 2: Omzetbelasting
- Module 4a: Inkomstenbelasting, raamwerk
- Module 4b: Inkomstenbelasting, winst uit onderneming
- Module 6: Vpb, dividend, AWR en loon (DGA)

Module 1: Raamwerk belastingrecht

Recht | Fiscale / juridische bril

Fiscaliteit | Verschillende belasting vormen en -aangiftes

Rechtsvormen | Verschil eenmanszaak, VOF, BV en stichting

Vorbereiding

1. Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht | E-learning
 - a. Screencast 1.4 met bijbehorende vragen
 - b. Screencast 4.9 met bijbehorende vragen
2. Zelfstudie Boek | Praktisch Belastingrecht
 - a. Hoofdstuk 1
 - b. Hoofdstuk 2 t/m 2.6
3. [Gelinkt aan Basiskennis Boekhouden | Hoofdstuk 8](#)

Module 2: Omzetbelasting

Systematiek van de btw (wie is belastingplichtig, wat is belast en waarover?)

Het begrip ondernemer in de btw en de fiscale eenheid btw

Welke belaste prestaties kunnen worden onderscheiden?

Diverse vrijstellingen, factuurvereisten, suppletie aangifte

Bijzondere regelingen, zoals de margeregeling, kor, verlegging, herziening etc.

Problematiek rondom het privégebruik

Btw in internationaal verband

Vorbereiding

1. Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht | E-learning
 - a. Les 5 alle screencasts met bijbehorende vragen
 - b. Casussen les 5
2. Zelfstudie Boek | Praktisch Belastingrecht
 - a. Hoofdstuk 10
3. [Gelinkt aan Basiskennis Boekhouden | Hoofdstuk 9](#)

Module 4a: Inkomstenbelasting, inleiding en raamwerk boxenstelsel

Kennis opdoen over de opbouw en het raamwerk van de inkomstenbelasting

Hoe wordt de inkomstenbelasting berekend?

Wie is belastingplichtig en waarover?

Tarieven, boxenstelsel, persoonsgebonden aftrek, heffingskortingen en voorbelasting

Voorbereiding

1. Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht | E-learning
 - a. Les 2 alle screencasts met bijbehorende vragen
 - b. Casussen les 2
2. Zelfstudie Boek | Praktisch Belastingrecht
 - a. Hoofdstuk 4 en 6 t/m 8
3. [Digitale leeromgeving](#)

Module 4b: Inkomstenbelasting, winst uit onderneming

Wanneer is er sprake van winst uit onderneming?

Hoe bepalen we de winst uit onderneming?

Vermogensetikettering, niet aftrekbare kosten, ondernemersfaciliteiten

Voorbereiding

1. Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht | E-learning
 - a. Les 3 screencast 3.1 t/m 3.7 met bijbehorende vragen
 - b. Casussen les 3: vraag 1 t/m 20
2. Zelfstudie Boek | Praktisch Belastingrecht
 - a. Hoofdstuk 5 t/m MKB winstvrijstelling (niet: onderdeel staking)

Module 6: Vpb, dividend, AWR en loon (DGA)

Hoe werkt de vennootschapsbelasting? Wie is belastingplichtig en waarover?

Deelnemingsvrijstelling en fiscale eenheid

Dividendbelasting

Gebruikelijk loon (art. 12a Wet op de Loonbelasting)

AWR: reikwijdte en toepassing, aangifte- en aanslagbelasting, bezwaar en beroep, bestuurlijke boetes

Voorbereiding

4. Stichting Praktijkdiploma Belastingrecht | E-learning
 - c. Les 4 alle screencasts met bijbehorende vragen
 - d. Casussen les 4
5. Zelfstudie Boek | Praktisch Belastingrecht
 - b. Hoofdstuk 4 en 6 t/m 8
6. [Digitale leeromgeving](#)

Hoofdstuk 3 Examineisen PDB

Om het Praktijkdiploma Belastingrecht te behalen dient het examen met succes te worden afgerond. De reguliere opleiding Praktijkdiploma Belastingrecht bevat alle lesstof. Dat betekent naast de hierboven beschreven onderdelen van de opleiding binnen The Bookie ook de andere onderdelen van de lesstof. Voor het examen gelden de volgende examineisen:

1. Algemene wet inzake Rijksbelastingen

De kandidaat kent het belang van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen en kan van een aantal bepalingen uit deze wet gebruik maken.

De kandidaat kan:

de volgende soorten belastingen uitleggen en voorbeelden noemen:

- directe en indirecte belastingen;
- tijdstip- en tijdvakbelastingen;
- aanslag- en aangiftebelastingen;
- subjectieve en objectieve belastingen.

de volgende begrippen omschrijven:

- woonplaats;
- vestigingsplaats;
- (geregistreerd) partnerschap;
- BSN (Burger Service Nummer).

de volgende begrippen, welke betrekking hebben op aangifte, aanslag, heffing en teruggaaf, omschrijven:

op aangifte:

- plicht en termijn van indiening.

op aanslag:

- voorlopige aanslag, definitieve aanslag, naheffings- en navorderingsaanslag;
- termijn voor het opleggen van de diverse aanslagen;

op heffing:

- heffing van belasting door middel van een aanslag;
- termijn van opleggen, voorheffing;
- heffing van belasting door voldoening op aangifte of afdracht op aangifte;
- navordering, termijn van navordering;
- naheffing, termijn van naheffing.

op teruggaaf:

- de voorlopige teruggaaf.

in relatie tot de Algemene wet inzake Rijksbelastingen de volgende begrippen begrijpen en/of toepassen in een concrete situatie:

- bezwaar, (hoger) beroep en cassatie;
- bevoegde instanties en termijnen voor bezwaar, (hoger) beroep en cassatie;
- ambtshalve vermindering, belastingrente;
- bewijslastverdeling, informatiebeschikking;
- controlebevoegdheid van de belastingdienst;
- bestuurlijke boeten: verzuim- en vergrijpboeten;
- vertegenwoordiging, verschoningsrecht;
- identificatieplicht, inlichtingenplicht, administratieplicht en bewaarplicht administratie;
- hardheidsclausule.

2. Wet op de loonbelasting 1964

De kandidaat kan de begrippen dienstbetrekking, fictieve dienstbetrekking, vroegere dienstbetrekking, identificatieplicht en anoniementarief omschrijven.

De kandidaat moet de volgende begrippen, welke direct verband houden met het wel of niet inhouden resp. het afdragen van loonbelasting kennen en in een concrete situatie kunnen toepassen:

- de verplichting van werkgever en werknemer bij aanvang van een dienstverband;
- (belastbaar) loon, loon in geld, fooien;
- loon in natura: waarde in het economische verkeer;
- fictief loon van de aanmerkelijk belanghouder;
- genietingsmoment van (fictief) loon;
- opting-in regeling;
- vrijwilligersregeling;
- vrijgestelde loonbestanddelen;
- de regeling met betrekking tot privégebruik auto;
- dienstverlening aan huis;
- inhoudingsplichtige, belastingplichtige;
- loonbelasting, loonheffing, voorheffing, eindheffing;
- inhouding en afdracht van de heffing.

De kandidaat kent de hoofdlijnen van de werkkostenregeling en kan deze toepassen in een concrete situatie.

De kandidaat kan de tarieftabellen en de heffingskortingen en het anoniementarief in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kent het systeem van eindheffing en kan de daarbij behorende tarieven toepassen in een concrete situatie.

De kandidaat kan de volgende regelingen omschrijven en in een concrete situatie toepassen:

- hoofdregel, omkeerregel.

3. Wet op de inkomstenbelasting 2001

De kandidaat kan:

- beschrijven wie belastingplichtigen zijn en wat hun relatie is met partners en kinderen;
- de toerekeningsregels welke voortvloeien uit de hiervoor genoemde relatie in een concrete situatie toepassen;
- het systeem van de bronnen van inkomen en de drie boxen beschrijven, uitleggen en in een concrete situatie toepassen;
- de belastingtarieven en belastingheffing per box benoemen en in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kent de volgende begrippen en kan aan de hand van deze begrippen het belastbare resultaat uit onderneming vaststellen:

- balans en winst- en verliesrekening;
- diverse winstgenieters, urencriterium;
- waardering activa en passiva, fiscale reserves, vermogensetikettering;
- waardering onderhanden werk;
- winstbegrip, totale winst, jaarwinst, goed koopmansgebruik, bestendige gedragslijn;
- (willekeurige) afschrijvingen, afschrijvingsbeperkingen;
- van aftrek uitgesloten kosten, in aftrek beperkte kosten;
- objectieve vrijstellingen;
- vermogensvergelijking;
- toekomstige loon- en prijswijzigingen;

- onttrekkingen: privégebruik woning, privégebruik auto, privégebruik producten uit de onderneming;
- investeringsaftrek, desinvesteringsbijtelling;
- ondernemersaftrek;
- MKB-winstvrijstelling;
- staken van een onderneming, verschillende gevallen van staking;
- bepaling stakingswinst, doorschuifregelingen.

De kandidaat kan:

- fooien en reisaftrek als onderdeel van het belastbaar loon bepalen;
- de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen benoemen en deze verwerken;
- de regelingen voor verliesverrekening en middeling omschrijven en in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kent de volgende begrippen en kan aan de hand van deze begrippen vaststellen:

het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden:

- bijverdiensten en freelance-inkomsten;
- winststelsel;
- het begrip werkzaamheden met het ter beschikkingstellen van vermogensbestanddelen:
 - aan een onderneming of werkzaamheid;
 - aan een vennootschap door een aanmerkelijk belanghouder;
- begrip verbonden persoon en werkzaamheid;
- terbeschikkingstellingsvrijstelling.

het belastbare resultaat uit eigen woning:

- begrip eigen woning;
- eigenwoningforfait;
- aftrekbare kosten;
- bijleenregeling;
- inkomsten uit tijdelijke verhuur;
- kamerverhuurvrijstelling;
- aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld.

de uitgaven voor inkomensvoorzieningen:

- de aftrekbaarheid van premies voor:
 - lijfrenten;
 - andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen.
- omzetting stakingswinst in lijfrente;
- negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen;
- negatieve persoonsgebonden aftrek;

De kandidaat kent de volgende begrippen en kan deze in een concrete situatie toepassen:

- waardering niet in geld genoten inkomen;
- tijdstip van genieten van inkomen;
- tijdstip van aftrek van kosten en uitgaven.

De kandidaat kent de volgende begrippen en kan aan de hand van deze begrippen in een concrete situatie toepassen:

de regels met betrekking tot het aanmerkelijk belang in box 2:

- (fictief) aanmerkelijk belang;
- inkomen uit aanmerkelijk belang;
- reguliere- en (fictieve) vervreemdingsvoordelen;
- verlies uit aanmerkelijk belang;
- doorschuifregeling.

de regels met betrekking tot sparen en beleggen in box 3:

- het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen;
- rendementsgrondslag;
- forfaitair rendement;
- tarief;
- heffingvrij vermogen;
- vrijstellingen;
- waardering bezittingen en schulden.

de regels met betrekking tot de persoonsgebonden aftrek:

- de persoonsgebonden aftrekposten;
- de inhoud van de diverse aftrekposten;
- toerekening aan de boxen;
- beperkingen en normeringen.

De kandidaat kan in een concrete situatie toepassen de regels met betrekking tot:

- de heffingskortingen;
- de loonbelasting en de dividendbelasting als voorheffing op de inkomstenbelasting.

4. Wet op de vennootschapsbelasting 1969

De kandidaat kan uitleggen wie de binnenlandse belastingplichtigen zijn.

De kandidaat kan de volgende bepalingen toepassen voor het berekenen van het belastbare resultaat:

- het fiscaal vermogen;
- de winstbepalingen, die samen met de winstbepalingen in de Wet IB van toepassing zijn;
- onttrekkingen, zoals dividend, dividendbelasting, aanslagen vennootschapsbelasting;
- aftrekbare kosten;
- berekening van het belastbare resultaat:
 - door vermogensvergelijking;
 - via de winst- en verliesrekening.
- bepaling van het belastbare resultaat als de bedrijfseconomische winst gegeven is.

De kandidaat kent de begrippen deelnemingsvrijstelling en fiscale eenheid en kan gegevens, welke hier betrekking op hebben in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kan het belastbare bedrag bepalen waarbij rekening moet worden gehouden met verliezen uit een of meer voorgaande boekjaren (met uitzondering van voorvoegingsverliezen bij een fiscale eenheid en verliezen na ontvoeging).

De kandidaat kan aan de hand van het tarief de vennootschapsbelasting bepalen.

De kandidaat kent de volgende begrippen en kan ze in een concrete situatie toepassen:

- formele dividenden, verkapte winstuitdelingen;
- vrijstellingen;
- formeel en informeel kapitaal;
- voorheffingen, zoals dividendbelasting.

De kandidaat kent het begrip commissarissenbeloningen en weet, dat in bepaalde situaties sprake is van een beperking van de aftrek van de commissarissenbeloning (de inhoud van de regeling met betrekking tot de aftrekbepaling hoeft niet gekend te worden).

5. Wet op de dividendbelasting 1965

De kandidaat kan:

- in een concrete situatie vaststellen wie belastingplichtig is en hoe met voorheffing en eindheffing moet worden omgegaan;
- de vrijstelling bij deelneming en fiscale eenheid toepassen in een concrete situatie;
- de diverse belaste opbrengsten van effecten noemen;
- uitleggen hoe de wijze van heffing van de dividendbelasting is geregeld.

De kandidaat kent:

- het tarief en kan op grond hiervan de dividendbelasting bepalen;
- de samenhang tussen enerzijds de Wet op de dividendbelasting en anderzijds de Wet op de inkomstenbelasting en de Wet op de vennootschapsbelasting en kan die in een concrete situatie toepassen.

6. Wet op de omzetbelasting 1968

De kandidaat kan:

- de volgende begrippen omschrijven:
 - ondernemer;
 - belastbare prestaties;
 - aftrek van voorbelasting;
 - de diverse vormen van leveringen van goederen;
 - het verrichten van diensten;
 - de plaats van levering;
 - de plaats van dienst;
 - fiscale eenheid.

De kandidaat kan het systeem van de BTW, de maatstaf en het tarief van heffing en de wijze van heffing omschrijven.

De kandidaat kan een aangifte omzetbelasting invullen met behulp van de beschreven tarieven en de beginselen van de tabellen I en II bij de Wet op de omzetbelasting.

De kandidaat kan:

- de regelingen welke betrekking hebben op de volgende zaken in een concrete situatie toepassen:
 - de vrijstellingen betreffende de levering en de verhuur van onroerende zaken;
 - de medische dienstverlening;
 - diensten van banken;
 - verzekeringen en diensten door assurantietussenpersonen;
 - onderwijs.
- in verband met de inning en voldoening van de omzetbelasting de volgende gegevens in een concrete situatie toepassen:
 - de belastingplichtige ondernemer;
 - administratieve verplichtingen bij boekhouding, factuur en aangifte;
 - verleggingsregeling;
 - tijdstip verschuldigdheid (factuurstelsel, kasstelsel);
 - aftrek van voorbelasting en beperkingen van deze aftrek;
 - herziening;
 - de bijzondere regelingen: kleine ondernemersregeling en margeregeling;
 - de regeling voor de teruggaaf van omzetbelasting aan de ondernemer bij het niet voldoen van de factuur en de gevolgen voor de afnemer.

De kandidaat kent de regeling voor de tabaksproducten en kan deze in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kan in de aangifte verwerken:

- de in- en uitvoer van goederen en de regeling voor de heffing bij intracommunautaire prestaties;
- de regelingen betreffende het privégebruik van goederen en diensten;
- de vergoeding, de vergoeding bij onttrekkingen en interne diensten, de aftrekposten van de vergoeding.

De kandidaat kent de regeling bij de overdracht van een onderneming en kan deze in een concrete situatie toepassen.

De kandidaat kent de correctie voor privégebruik personenauto.

Hoofdstuk 4 Examinering

De schriftelijke examens voor Praktijk Diploma Belastingrecht worden elk jaar in januari en juni afgenomen door Examenbureau Register PDB.

Het examen wordt in de regel 2x per jaar georganiseerd (jan/feb en juni/juli) en fysiek afgenomen (Cursus- en vergadercentrum Domstad, Koningsbergerstraat 9, 3531 AJ Utrecht 030 – 292 77 00). Het examengeld 2025/2026 is vastgesteld op € 195,- (excl. BTW)

Inschrijving voor het examen dient separaat te geschieden. Mocht je deel willen nemen aan het examen, graag per mail doorgeven aan info@stpdb.nl en examen@registerpdb.nl
Meer informatie over het examen is te vinden op: www.registerpdb.nl

Stichting Praktijk Diploma Belastingrecht